

BIURO REDAKCJI:

Krakowskie-Przedmieście

Nr. 415.

Artykuły nadesłane do zamieszczenia w Dzienniku, nie zwracają się.

Prenumerata w Warszawie:

Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2.

Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Poniedziałek, 15 Grudnia 1862.

Prenumerata na prowincyi:

Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30.

Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

PRENUMERATA:

w Biurze Redakcji

Nr. 415.

Oraz na wszystkich Stacjach Pocztowych w Cesarstwie i Królestwie.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ URZĘDOWA. — Wiadomości urzędowe z Królestwa i Cesarstwa.

CZĘŚĆ NIURZĘDOWA. — Wiadomości zagraniczne.

Wiadomości rozmaite.
Wiadomości literackie.
Jurisprudencja.
Statystyka (c. d.).
Teatr.
Kursa papierów publicznych i pieniędzy.
Ogłoszenia.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

W dniu wczorajszym, w kościele Metropolitalnym 8-go Jana o godzinie 9 z rana, odbył się obrzęd poświęcenia ksiąg J. W. Ks. Macieja Majerczaka, Administratora diecezji Kielecko-Krakowskiej, Dziekana Kolegiaty Kieleckiej, na Biskupa Jerychenskiego in partibus infidelium. Obrzęd tego dopełnił J. W. Ks. Feliński, Arcybiskup Metropolita Warszawski, w asystencji przybyłych na tenże obrzęd do Warszawy: Biskupa diecezji Kujawsko-Kaliskiej J. W. Ks. Marszewskiego, i Biskupa diecezji Sandomierskiej J. W. Ks. Juszyńskiego. Nowo poświęcony Biskup pozostaje obok takowej godności przy zarządzie tą częścią diecezji Kielecko-Krakowskiej, jaka znajduje się w granicach Królestwa Polskiego.

Rada Administracyjna Królestwa, na posiedzeniu d. 16 (28) Listopada r. b. na przedstawienie Komisji Rządowej Sprawiedliwości, następujące zapisy:

1) dział gruntu położony pod miastem Skierniewiczami w polu Leszczosze zwanym, dla Szpitala św. Stanisława w Skierniewiczach, —
2) pół-działek gruntu w polu Podlesne zwanym, dla księży Mianiszewskich w Skierniewiczach —
3) pół-działek gruntu również w polu Podlesne zwanym, dla bractwa pod tytułem św. Trójcy w Skierniewiczach, —
przez niegdy Antoniego z Guzewskich Cedrowicz, testamentem na dniu 29 Kwietnia (11 Maja) 1852 r. urzędowo sporządzonym, ucytowane, w myśl art. 910 K. C., z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami bliżej w testamentie oznaczonymi, zatwierdziła.

Rząd Gubernialny Warszawski. — Dla wyłącznego zajęcia się rewizją, uporządkowaniem i zamknięciem ksiąg Kas Powiatowych, oraz Kasy Gubernialnej Warszawskiej za r. 1862, wszelkie czynności dotyczące poboru i wypłat w Kasach Powiatowych od włączenia dnia ostatniego Grudnia do włączenia dnia 5 Stycznia r. 1863, a w Kasie Gubernialnej tutejszej od włączenia dnia 15 Stycznia do włączenia d. 31 t. m. i r. zawieszane będą — o czym zawiadamiając publicznie, zwoła każdego z kontrybuentów, izby z opłatą przypadającej od niego należności do właściwej kasy przed terminem powyżej wskazanym pospieszają, co równie stosuje się do tych osób, które mają do podniesienia ze wspomnianych Kas jakoweś należności, bowiem pierwsi, z powodu dopuszczenia zwłoki do uiszczenia kary egzekucyjnej, albo procentu pociągającej zostają, a drudzy narażają się na spóźnienie w odbiorze swych należności, zwłaszcza jeżeli fundusze oznaczone na ich zaspokojenie, przy zamknięciu ksiąg kasowych na oszczędność Skarbu stosownie do przepisów, odpisane być będą musiały. — Gubernator Cywilny, Rada Tajny Laszczyński. — Naczelnik Kancelarii Świętochowski.

Z Petersburga, 9 Grudnia.

Korespondent Journal de St. Petersburg, podaje następujące wiadomości dotyczące pobytu Ich Cesarzskich Mości w Moskwie:

Dnia 21 listopada (v. s.), był u Ich Cesarzskich Mości obiad, na którym byli obecni, wraz z innymi władzami, moskiewski gubernialny marszałek szlachty, i inni gubernialni marszałkowie szlachty, którzy przybyli do Moskwy z powodu pobytu w tej stolicy Najjaśniejszych Państw.

Dnia 22 listopada (v. s.), Ich Cesarzskie Mości raczyli przyjmować w wielkim pałacu w Kremlu, damy, senatorów, członków rady opiekuńczej, generałów, pułkowników dowódców brygad artylerji, moskiewskiego cywilnego gubernatora i wice-gubernatora, dyrektora poczt, przesyłać im: cywilnej, kryminalnej, dóbr rządowych i kantoru dóbr koronnych, na koniec rektora i dziekanów fakultetów moskiewskiego uniwersytetu.

Dnia 23 listopada (v. s.), o godzinie 9ej z rana, raczyli przybyć do Moskwy Jego Cesarzka Wysokość Wielka Księżna Michała Mikołajewicz.

Przez Najwyższe dyplomy Najmilszemu mianowani zostali kawalerami orderów: św. Aleksandra Newskiego, 8-go listopada (v. s.), generał-adjutant, generał artylerji, Zygmun Merchlewiec 1y; św. Anny 1-ej klasy; 7-go listopada (v. s.), rzeczywiste radcowie stanu: naczelny prokurator 8 departamentu rządzącego senatu, Piotr Rogowicz, dyrektor moskiewskiego archiwum ministerstwa sprawiedliwości Piotr Iwanow; św. Stanisława 1-ej klasy, z mieczami: 1-go listopada (v. s.), generał-major, inspektor liniowych batalionów kutańskiego generał-gubernatorstwa i dowódca wojskami w Abchazji, Paweł Szatlow; tegoż orderu 1 klasy, bez mieczy: 7-go listopada (v. s.), rzeczywiste radcowie stanu: na-

czelny prokurator departamentu rozgraniczeń rządzącego senatu, Paweł Stawitski, prezes kijowskiej kryminalnej izby sądowej Dymitry Czernow; 9-go listopada (v. s.), generał-major, komendant Omski Aleksy de Grave; 13 (25) listopada, rzeczywiste radca stanu, dyrektor wydziału dochodów niestałych w komisji rządowej przychodów i skarbu Królestwa Polskiego, Maciej Muszyński.

W imiennym Najwyższym ukazie do rządzącego senatu, podpisanym własnoręcznie przez Jego Cesarzską Mość w d. 6 listopada (v. s.) wyrażono: „Bilety skarbu państwa XXXIII, XXXIV, XXXV i XXXVI serij wypuszczone w 1855 r., według aktu do rządzącego senatu z d. 31 grudnia 1854 r. (v. s.), podlegają umorzeniu w 1863 r. W przepisach o tych biletach (punkt 6) rząd zastrzegł sobie prawo: że z biletów, które w przeciągu zakreślonego terminu nie wpłynęły w opłatach skarbowych, zamienić na nowe, jeżeli będzie to uznane za pożyteczne z uwagi na obroty pieniężne. W skutku tego, zgodnie z przedstawieniem zarządzającego ministerstwem skarbu, rozstrząśniętem w radzie państwa, rozkazujemy: w zamian XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI serij biletów skarbu państwa, wypuścić nowe LXXIX, LXXX, LXXXI, LXXXII serje, na dwanaście milionów rubli, na zasadzie załączonych przepisów z oznaczeniem terminu liżenia procentów co do LXXIX i LXXX serij od 1 lutego (v. s.), co do LXXXI od 1 czerwca (v. s.), a co do LXXXII od 1 września (v. s.) 1863 r. Rządzący senat ma wydać stosownie rozporządzenia dla wprowadzenia niniejszego w wykonanie.

Przepisy o nowych czterech serjach biletów skarbu państwa od LXXIX do LXXXII włącznie.

1. Serje te po trzy miliony rubli srebrem każda, wypuszczają się z terminem ośmiolatnim. 2. Jakość tych biletów oznacza się jak poprzednio, po 50 rs., a wysokość procentu $4\frac{3}{100}$ rocznie, czyli po 18 kop. miesięcznie. 3. Forma i podpisy biletów pozostają takie same, jak poprzednich czterech wypuszczeń. 4. Bilety te wydaje i przyjmuje skarbu, jak poprzednio, we wszystkich opłatach. 5. Umorzenie biletów nowych serji, ma być dopełnione w ciągu ośmiu lat, według uznania rządu, który zastrzega sobie bilety, które nie wpłynęły w opłatach skarbowych w ciągu tego przeciągu czasu, zamienić na nowe, jeżeli będzie to uznane za pożyteczne z uwagi na obrót pieniężny. 6. Liżenie procentów od biletów oznacza się: co do LXXIX i LXXX serij od 1 lutego, co do LXXXI od 1 czerwca, a co do LXXXII od 1 września 1863 r. Termin ten oznacza się osobnymi stęplami na odwrotnej stronie biletu literami. 7. Wypłata procentów okazielom biletów, uskutecznią się w kasie głównej i w kasach powiatowych w miastach gubernialnych, za kupony znajdujące się na okolo biletu, przy czym kasjerowie odcinają kupony porządkiem oznaczonych na nich lat. 8. Procent wypłacają się przy okazaniu biletu, po upływie jednego roku lub więcej, lecz zawsze za całe ubiegłe lata. 9. Zaliczanie procentów odbywa się w następujący sposób: a) pomiędzy osobami prywatnymi, sposób zaliczania pozostawia się wzajemnie ugodzie; b) przy opłatach biletami do kas, dla uławienia rachunków, procenty obliczają się tylko za całe ubiegłe miesiące, a za bieżący miesiąc nie biorą się do rachunku. Na tej zasadzie odbywają się zaliczenia i przy wypłacie z kas osobom prywatnym i władzom rządowym, które w takiż sam sposób robią zaliczenia; c) co do obrachunków między skarbem państwa a władzami rządowymi, procentów, które od czasu wplynięcia do czasu rzeczywistego wydania funduszy, mogą być obrócone na ich korzyść, pozostawia się obecnie istniejący porządek. 10. Bilety przyjmują się w opłatach w kasach, w takich tylko razach, kiedy pobierana suma nie jest mniejszą od sumy biletu z narostem procentami; ponieważ kasy dla uniknięcia zawiakanych rachunków, ani zdawają reszty, ani zmieniać biletów nie mają.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne Sprawozdanie.

Otwarcie posiedzeń Senatu i Ciała prawodawczego w Paryżu, nastąpi 12 Stycznia; La France przewiduje żywe rozprawy w Senacie przy układaniu adresu. W ministerstwie spraw zagranicznych pracują nad tak zwaną żółtą księgą (odpowiadającą angielskiej niebieskiej księdze, a zawierającą zbiór dokumentów dyplomatycznych), która ma składać się z trzech oddziałów: dotyczącego kwestji włoskiej, dotyczącego kwestji meksykańskiej i dotyczącego wszystkich innych zagranicznych kwestji. Obok tego ministerstwo spraw zagranicznych podobno, zamierza wydać zbiór dokumentów, poczynając od 1800 r., wskazujących stosunki pomiędzy Stolicą Apostolską a gabinetem paryżkim, który to zbiór ma być bronią przeciwko niedawno wydanej broszurze księcia Napoleona.

Coraz głośniejszą w Paryżu o zmianach w gabinetach; p. Drouin de Lhuys i ci z jego kolegów, którzy dzielą jego opinie polityczne, starają się skłonić Cesarza do usunięcia z gabinetu, ministrów stronników polityki reprezentowanej przez p. Thouvenela, dla tego aby plany p. Drouin de Lhuys nie spotkały w radzie gabinetowej tak silnego oporu. P. Rouher, którego zdanie w kwestji piekarskiej nie utrzymało się, podobno ma się podać do dymisji; wszelako pogłoski te nie mają dostatecznej podstawy, wiadomo bowiem, że według teraźniejszego systemu rządu we Francji, ministrowie nie są przedstawicielami stronnictw, ani odcieni parlamentarnych.

Mowa p. Fariniego w izbie, przedstawiająca program nowego gabinetu, o ile można wnosić z jej treści podanej przez depesze, dosyć była blada. Zwrócili uwagę tylko dwa

ustępy, jeden wyrażający silną wiarę w uzupełnienie jednoci Włoch, przyczem między dawnym a teraźniejszym gabinetem ta zachodzi różnica, że ten ostatni nie uczynił obietnic, którychby nie mógł wykonać, — i drugi oddający pochwały armji za karnosć i poświęcenie, czego dała dowody w czasie ostatniej wyprawy. To ostatnie oświadczenie miało na celu oddzielenie gabinetu od stronnictwa krańcowego lewego. Powodem upadku gabinetu p. Ratazzego, było zbyt ściśle trzymanie się przymierza francuskiego; z mowy p. Fariniego okazuje się, że jakkolwiek gabinet o zerwaniu nie myśli, stosunki pomiędzy nim a gabinetem paryżkim nie będą tak serdeczne. Znaczenie także do upadku p. Ratazzego przyczyniła się niemoc jego w wytypieniu rozbojnicztwa. Zdaje się, iż p. Peruzzi energicznie się do tego zabierze, a izba udzieli mu silnego poparcia. W ogóle usposobienie parlamentu dla gabinetu, ma być bardzo przychylnie.

Morning Post sądzi, że Grecy zapewne zgodzą się na kandydata zaleconego przez wszystkie mocarstwa opiekuńcze, którym jest Król Ferdynand portugalski, przyczem oddaje pochwały przymiotom tego księcia. Wybór jego na tron grecki, dziennik ten uważa za bardzo prawdopodobny, dla tego, że zalecanie go przez mocarstwa opiekuńcze, nadejdzie do Aten w chwili otwarcia zgromadzenia narodowego i że to zgromadzenie, bez wątpienia będzie powołane do wyboru Króla, kiedy wybrany przez głosowanie powszechne księżą Alfred, odmówi na zasadzie protokołu londyńskiego przyjęcia korony greckiej. Constitutionnel także gorąco popiera kandydaturę księcia Ferdynanda, która pierwszy miał postawić p. Guizot. Wszakże urzędowo zaprzeczają wieściom, jakoby wszystkie mocarstwa opiekuńcze już zgodziły się na tego kandydata. Daily News, organ lorda Russela, walczy przeciwko niemu, utrzymując, że w czasie rządów swych w Portugalji nie okazał wcale nadzwyczaj świetnych zdolności, a jako wyznający religię katolicką i jako pochodzący z domu niemieckiego, spotkać ze strony greków znaczną niechęć. Dalej dziennik ten dowodzi, że zalecenie Grecji kandydata przez mocarstwa opiekuńcze byłoby naruszeniem zasady nieinterwencji, że Europa dosyć już miała kłopotu z powodu osadzenia na tronie greckim Otona, że zatem należy grekom pozostawić zupełną swobodę w wyborze i Anglija nie powinna się do niczego mieszać.

W Wiedniu gabinet rozstrząsa projekt mowy tronowej zamykającej posiedzenia rady państwa, który ma opierać się na mowie tronowej z 1 maja ułożonej przez p. Perthalera, którego śmierć, teraz, przy układaniu nowej mowy, mocno dała uczuć jego brak. Usiłowania pojedynania ze strony starożachowczem stronnictwa w Węgrzech, którego tłumaczem był lud ex curiae, hr. Apponyi, podobno pozostały bezskuteczne.

W Berlinie znowu mówią o nowych zmianach mających wkrótce nastąpić, a mianowicie o wystąpieniu z gabinetu pp. Müllera i hr. Lippe; pogłoski te jednakże mało znajdują wiary z powodu, że za cztery tygodnie mają się zebrać izby, zatem gdyby miały nastąpić jakie zmiany, toby już je dopełniono, aby dalsze czas członkom gabinetu porozumienia się wzajemnie.

(Ind. bel. W. Z., Schl. Z.)

Anglia.

London, 10 Grudnia. W zeszłą sobotę ksiądz Walji zwiędził, w towarzystwie dwóch swych młodszych braci i księcia Ludwika Heskiego, wielką wystawę zwierząt domowych w Islington.

Ksiądz Cambridge, w charakterze wodza naczelnego, pozostaje obecnie w ciągłych stosunkach z komitetem wojskowym, złożonym z członków gabinetu i mającym na celu uregulowanie wydatków na r. 1863 — 1864. Ksiądz Somerset, pierwszy lord admiralji, był w zeszłą sobotę w Windsorze, gdzie zakomunikował Królowej projekt oszczędności. Redukcje nie dotkną armji i floty czynnej.

Dzienniki przychylne gabinetowi angielskiemu ganią wybór lorda-majora Londynu, p. Rose, na deputowanego z Southampton. Stronnictwo liberalne jest mocno z tego wyboru niezadowolone. W miesiącu pomienionem, na 4,000 wyborców, 3,000 sprzyja bezwarunkowo stronnictwu liberalnemu, a pomimo to obrany został torys. Przyjaciele lorda Palmerstona powiadają, że kwestja stawiana przy każdym nowym wyborze jest taka: Czy polityka obecnego gabinetu posiada lub nie zaufanie wyborców? Lecz w Southampton głosy podane za p. Rose oznaczają jedynie, że miasto chce drogi żelaznej dochodzącej do samych jego murów. Pod tym względem otrzyma ono zadosyć uczynienie; wyznać atoli należy, że torysowie zresztą skorzystali z tego usposobienia lokalnego.

W East Kent kandydatem stronnictwa liberalnego jest p. Wickham Martin, właściciel ziemski tej części hrabstwa, znany oddawna ze swych tendencji liberalnych.

Podług wiadomości z Nowego-Jorku z 26 listopada, na placu walki nie bardzo ważnego nie zaszło. Wojska skonfederowane wykonywały zmianę frontu, z której rokują sobie ważne rezultaty; lecz poruszeniem tym przekazywały przez kilka dni ulewne deszcze, które popłynęły drogi. Generał Burnside znajduje się pod Frederiksburg, a skonfederowani południowcy chcą go ztamtąd wyprowadzić. W tym punkcie rząd waszyngtoński nie może mieć nadziei powodzenia i dla tego liczy na więcej na wyprawę skierowaną na brzegi południowe i na dolinę Missisipi.

Austria.

Wiedeń, 11 Grudnia. W izbie panów prowadzone wczoraj były w dalszym ciągu i zostały ukończone rozprawy w kwestji bankowej. Reszta ustawy bankowej i przepisów dotyczących banku zostały przyjęte podług wniosków komisji finansowej, a w liczbie uchwał znajduje się jedna (oprócz wczoraj wzmiankowanej różnicy w zdaniach), znacząca różnica się od uchwał izby deputowanych. Jest to kwestja pokrycia banknotów. Izba deputowanych żąda, ażeby wszelkie banknoty, nad sumę 200 milionów złr. w obieg puszczone, pokrywane były w całości zapożyczając brzożące monety lub drogie kruszce na składach banku znajdując się w winnych. Izba zaś panów wymaga całkowitego pokrycia począwszy dopiero od sumy przewyższającej 350 milionów złr., a co do tej ostatniej, żąda pokrycia w gotówce co najmniej w jednej trzeciej części.

Kwestję bankową ma jeszcze rozstrząsać mieszana obu izb komisja, której zadaniem będzie wymódz porozumienie się izb. Powątpiewanie co do powodzenia w tym względzie jest powszechne, a gdyby nawet, wbrew wszelkim oczekiwaniom, osiągnięta została zgoda obu izb, to i w tym wypadku kwestja nie zostałaby jeszcze rozwiązana, gdyż w sferach bankowych zapewniają, że komitet bankowy nie przystanie na czynione mu przez izby propozycje. Obok tego onegdajszą mową gubernatora banku uważaną jest powszechnie jako zapowiedź odmowy ze strony banku.

Izba deputowanych odbyła wczoraj krótkie posiedzenie, na którym rozstrząsany był projekt do prawa dotyczącego szanowania tajemnicy listów. Izba deputowanych odrzuciła porobione w tym projekcie przez izbę panów zmiany, tak iż obecna sesja parlamentarna zamknięta zostanie zanim w tym względzie nastąpi porozumienie. Presse wiedeńska powiada, iż dep. Schindler bardzo trafnie powiedział, iż prawo powyższe, w duchu wymaganym przez izbę panów, dążyłoby raczej do naruszania, niż do szanowania tajemnicy listów.

Wiedeń, 12 Grudnia. Komisja mieszana, złożona z członków obu izb, mająca na celu układy w kwestji bankowej, odbyła wczoraj pięciogodzinne posiedzenie. Do składu jej należą: baron Baumgartner, jako przydujący, ksiądz Szwarzenberg, baron Rotszyl, p. Rueskefer, baron Hess i p. Reyer z izby panów, oraz pp. Hasner, Herbst, Kinski, Skeno, Rosthorn i Winterstein z izby deputowanych. Na posiedzeniu tem, na którym znajdowali się minister skarbu Plener i radca ministerjalny baron Brentano, rozstrąsano najpierw kwestję pokrycia banknotów w obieg puszczone. Wiadomo że sposób zapatrywania się na ten przedmiot tak izby panów, jak i izby deputowanych, różni się stanowczo od propozycji rządowej. Zadaniem więc komisji mieszanej jest usunięcie tych różnic. Na wczorajszym posiedzeniu nie tknięto bynajmniej propozycji rządowych, lecz zastanawiano się jedynie nad różnicą zachodzącą pomiędzy uchwałami obu izb. Obie strony broniły wytrwale swych zdań; lecz reprezentantom izby deputowanych należy się głównie zaszczyt konsekwentnych i na głębokiej znajomości rzeczy opartych dowodów. Po długich rozprawach, dep. prof. Hasner postawił wniosek, ażeby do przepisów dotyczących pokrycia, a przez izbę deputowanych uchwalonych, dodany został ustęp, że maksimum 200 milionów zł. ren., które bank może puścić w obieg bez wszelkiego pokrycia za pomocą metalów, mogło na żądanie banku ulegać na drodze konstytucyjnej zmianom. Członkowie komisji reprezentujący izbę panów, po konferencji odbytej na ustępie, przyjęli nareszcie uchwałę izb deputowanych, że zmianą przez prof. Hasnesa zaprojektowaną. Izba panów rozstrząsać będzie w przyszły poniedziałek budżet na rok 1863, co do którego sprawozdanie komisji finansowej tej izby zostało już ukończone i wydrukowane.

Francja.

Paryż, 9 Grudnia. Mówią znów o nowym kandydacie do tronu greckiego, którym ma być ojciec teraźniejszego Króla portugalskiego, z domu Sasko-Koburgskiego-Cohary. Mocarstwa stawiają tego kandydata, jako prawego współwładnika księcia Alfreda, spodziewali się zjednać mu poparcie Anglii. Jednakże wybór ten jest jeszcze wątpliwy, bo z drugiej strony Morning Post stawia kandydaturę lorda Stanley pochodzącego z rodziny Derby, niegdyś udzielnie panującej na wyspie Man. Utrzymują, że na dworze bawarskim panuje teraz rozdwojenie. Chciano by aby Król Oton i jego małżonka abdykowali, aby można postawić kandydaturę jednego z książąt bawarskich, na co Król Oton zgodzić się nie chce, mając ciągle nadzieję, że powołają go jeszcze napowrót na tron sami grecy. Senator Christides wygnany z Grecji przez rząd tymczasowy, przybył do Paryża i miał naradę z p. Drouin de Lhuys; zapewnia on, że Grecja zupełnie zostaje pod wpływem angielskim.

Dziś krążyła pogłoska, że przybył statek „Tilsit” z niepomyślnymi wiadomościami z Meksyku; pogłoski te potrzebują wszelkie potwierdzenia. W każdym razie dla zapalenia braków, spowodowanych znaczną śmiertelnością w wojsku znajdującem się w Meksyku, ma być tam posłany nowy oddział 10,000 ludzi liczący, powiększający części z jazdy.

P. Dupré, dowódca stacji morskiej w Madagaskarze, przybył do Paryża, wioząc z sobą list własnoręczny Króla Radamy do Cesarza i traktat ustępujący Francji port Diego-Suarez. Doskonale ten port ważnym jest dla Francji nabytkiem, w obec bliskiego u-

kończenia przekopania między morza Suez i usiłowań Anglii ustalenia swego wpływu w tej części Afryki.

Natchnienie nadania nazwy Ryszarda Le-noir przyszłemu bulwarowi, zamiast naprzód udzielonego mu miana Królowej Hortensji, tak było osobiste Cesarza, że nawet p. Hausmann, przed mową cesarską, nie wiedział o tej zmianie; Cesarz tembardziej chciał wystawić naprzód imię tego przemysłowca, że stracił jego majątek przypisując Burbonom.

Paryż, 10 Grudnia. Przywiązują tu ważne znaczenie, do nowej zapowiedzianej podróży arcybiskupa paryżkiego do Rzymu. Podróż ta ma być w związku z projektami reform w Rzymie, które, według Patrie, zajmują się oddzielną wyznaczoną do tego komisją, złożoną z czterech pralatów. Komisja ta zaprojektowała udzielenie głosu stanowiącego konsule finansowej i wybór przez ludność członków municypalności. Lecz podobno wprowadzenie tych reform, dwór rzymski czyni zależnym od powrota w całości lub przynajmniej w części oderwanych prowincji.

Krzyż pogłoska, że bawiający tu hr. Vimercati, wkrótce ma wyjechać do Turynu z listem własnoręcznym Cesarza do Wiktor-Emanuela, odpowiadającym na poufny list tego ostatniego do Cesarza. Książę de la Tour d'Auvergne ma dziś stanąć w Rzymie.

Król Radama nie ustąpił francuzom portu Diego-Suarez, lecz przyznał prawo własności Francji do tego portu. Fakt ten ma znaczenie, z powodu, że Francja od czasów Ludwika XIV rości sobie prawa do wyspy Madagaskaru. Anglię podobno zazdrościła tej odmienionej przez francuzów korzyści, i żądają ze swej strony, ustąpienia portu Passandawe.

Wkrótce ma tu przybyć hr. Goltz, z tytułem ambasadora pruskiego. Wiele powodów przyczyniło się do tego podniesienia godności posła pruskiego w Paryżu, nie tylko, że posiadają Prusy w Londynie ambasadora, ale i przekonanie jakiegoś był p. Bismarck będąc reprezentantem w Paryżu, że tytuł ambasadora daje łatwiejszy dostęp do gabinetu ministra spraw zagranicznych.

Co do ostrzeżenia ucytowanego Opinion nationale, zapewniają, że artykuł p. Guerout, umieszczony w numerze sobotnim, w niedzielę nie wywołał żadnego rozporządzenia władzy; dopiero wieczorem w niedzielę, jeden z oficerów służbowych odczytał ten artykuł Cesarzowej, która uskarżyła się przed swym małżonkiem. Cesarz wniósł tę sprawę na radę gabinetową w poniedziałek. P. Drouin de Lhuys oświadczył, że nie będzie mógł utrzymać polityki na właściwej drodze, jeżeli zamiary rządu będą ciągle tak szkalowane i przekrzywane. P. Walewski podzielił jego zdanie. Niektorzy ministrowie, a szczególnie pp. Rouher i Persigny bronili p. Guerout, zrzucając część odpowiedzialności na wyzywający dziennik La France i żądali, aby i ten dziennik w takim razie otrzymał ostrzeżenie. Cesarz wszakże nie zgodził się na to i tylko, po żywych rozprawach, polecono mu udzielić urzędowe zawiadomienie. Na temże posiedzeniu rozstrąsano sprawę założenia nowego dziennika z dążeniami podobnymi do La France, i chociaż minister spraw wewnętrznych był temu przeciwny, postanowiono zreorganizować Echo de la Presse, które pod redakcją p. Granier de Cassagnac przybierze nazwę Epoque.

Włochy.

Turyń, 7 Grudnia. Nowy gabinet prawie już został utworzony pod prezydencją p. Fariniego, przy udziale pp. Minghetto i Peruzzego. Zaden z dawnych ministrów nie pozostaje w gabinecie; Król pragnął aby generał Pettiti i p. Matteuci pozostali, nawet osobście żądał tego od nich, lecz sądzili oni, że własna godność nie pozwala im odłączyć się od kolegów. Zdaje się, że nowy gabinet, przynajmniej jak nateraz, będzie miał za sobą większość w izbie.

Co do jego polityki, jak się zdaje, nie wiele się będzie ona różnić od polityki poprzedniego gabinetu. Zewnątrz może będzie cokolwiek chłodniejszą względem Francji, a cokolwiek przychylniejszą względem Anglii; wewnątrz może poczynione będą jakie usiłowania zasadom autonomizmem. Lecz trudno w tych różnicach upatrzyć co więcej jak odcienia.

Tylko jeden p. San Martino postawił system zupełnie różny od tego jakiego trzymał się od lat trzech. Pragnie on zaniechania wszelkich usiłowań zagranicznych, rozbrojenia, urównoważenia budżetu, zupełnego zerwania z krańcowem lewem stronnictwem. Król zwywał na naradę p. San Martino, lecz nie uznano chwili obecnej za stosowną do powierzenia mu władzy.

Powiadają, że gabinet zamierza uzyskać upoważnienie do pobierania tymczasowo podatków, a następnie odczytać izbę do stycznia, żeby przez ten czas obmyśleć stanowczy sposób dalszego postępowania. Droga taka byłaby bardzo stosowną. Główna uwaga teraz musi być zwrócona ku finansom. Istnieją gwałtowne potrzeby i zaciąganie pożyczek ani na chwilę nie może być odwołane. Kiedy zaspokojenie potrzeb kraju będzie zapewnione do końca 1863, nowy gabinet pomyśli o środkach w celu przywrócenia naruszonej równowagi budżetu, co dopiero może nastąpić w 1864 r.

Turyń, 8 Grudnia. Stanowisko na jakim znajdowali się p. Cassinis i hr. Passolini było nader fałszywe i nie pozwalało im nie zrobić. Dla tego w sobotę Król przywołał p. Fariniego prosząc go do wzięcia udziału w utworzeniu gabinetu. P. Farini spodziewał się tego wezwania i miał już gotową listę ministrów. P. Cassinis zaś uważając nowego

tego pomocnika za zbyt wymagającego, żądał aby jego nazwisko nie znajdowało się na liście ministrów; p. Farini też zaraz w jego miejsce powołał p. Pisanello. Hr. Pasolini, którego łączyła dawna przyjaźń z p. Farinim, oświadczył gotowość wejścia do gabinetu.

P. Farini, prezes rady ministrów jest rzymskim; będąc znakomitym doktorem, i jednym z naczelników stronnictwa liberalnego, przez gabinet Rossi był mianowany dyrektorem generalnym służby zdrowia i więzi. W 1848 r. kiedy ogłoszono rzeczpospolitą w Rzymie emigrował do Toskanji, a następnie udał się do Piemontu. P. Farini jakiś czas był ministrem wychowania publicznego w 1856 r., potem ministrem spraw wewnętrznych w gabinecie Cavoura, dyktatorem w Emilji, namiestnikiem królewskim w Neapolu, po odejściu Garibaldea. P. Farini głównym był agentem przy prowadzeniu układów o ustąpieniu Sabaudji i Nicei; rozdzielił się w 1852 r.

P. Peruzzi nowy minister spraw wewnętrznych jest toskanem. Jako jeden z naczelników stronnictwa liberalnego w 1848 r., w 1859 stał na czele rządu, którego następstwem było przyłączenie Toskanji do Piemontu. W gabinecie Ricasolego był ministrem robót publicznych. Jest to człowiek energiczny, niewątpliwie liberalny i przeciwnik przymierza francuskiego.

P. Minghetti w 1848 r. był ministrem handlu Piusa IX, a potem dwukrotnie był ministrem spraw wewnętrznych, w gabinecie Cavoura i w gabinecie Ricasolego; jest on znakomitym ekonomistą, a jako minister skarbu, będzie miał sposobność okazania swych zdolności.

P. Pasolini nowy minister spraw zagranicznych jest także rzymskim; napródz był merem w Rawennie, w 1847 r. był ministrem robót publicznych w gabinecie Rossi, w 1840 emigrował do Piemontu w 1859 został prefektem Mediolanu; po usunięciu się p. Ricasolego wziął uwolnienie, lecz na życzenie Króla przyjął potem obowiązki prefekta Turynu.

P. Manna minister handlu jest neapolitańczykiem, jako dyktator generalny komor za Barbonów, w 1860 r. był wysłany przez Franciszka II do Turynu, dla ułożenia przymierza z Piemontem.

P. Menabrea, generał inżynierji piemontkiej był sekretarzem generalnym za gabinetu p. Azeglio w 1850 r., a ministrem marynarki w gabinecie Cavoura.

P. Amari, minister wychowania publicznego, jest sycylijskim; należy do liczby najuczestniejszych ludzi Włoch, a jako orientalista ma ustaloną sławę w całej Europie.

P. Della Rovere, minister wojny, kierował już tym wydziałem za gabinetu p. Ricasolego, był także namiestnikiem Królewskim w Sycylii.

P. Ricci minister marynarki jest genueńczykiem, i uchodzi za zdolnego marynarza.

P. Pisanello, jest neapolitańczykiem, i znany jest jako jeden z zdolniejszych adwokatów.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Turyń, 11 Grudnia. Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych, p. Farini przemawiał w sposób następujący: Nowy gabinet nie może bez poparcia ze strony parlamentu otrzymać potrzebnej powagi, do przeprowadzenia wewnętrznej organizacji i godnego reprezentowania Włoch w stosunkach zagranicznych. Zmiany administracyjne będą miały za podstawę decentralizację i rozwój swobód konstytucyjnych, — lecz pierwszym warunkiem wolności jest porządek publiczny. Następnie chwalił wojsko, które przy tak smutnym wypadku dało zbawienny przykład poświęcenia się i karności, przez co przywróciło powagę władzy. Gabinet, dodał on, wierny zasadom prawa publicznego, które państwo włoskie zawiązało swe istnienie, wierny dążnościom parlamentu, ma niezachwiane przekonanie, że zjednoczenie narodowe zostanie urzeczywistnione. Sądymy, że uczucie godności nie dozwala nam wyznaczyć nadsz, które nie będą mogły być bezpośrednio spełnione. Nasza silna wiara w jedność włoską, daje nam prawo do oświadczenia, że Włochy powinny pozostawić uzupełnienie swego zjednoczenia biegowi okoliczności, i nie oddając się ani złudzeniom, ani zwątpieniu, winny czekać na wypadki. Włochy dawały do tego czasu narodom ucywilizowanym rejonem spokoju i porządku. Postępujemy dalej na tej samej drodze, uwzględniając ogólny stan rzeczy w Europie, i stając się utrzymać Włochom nadal ich przymierza, jako że i zupełna ich niezależność. Nakoniec p. Farini powoływał się na jedność Włoch, uosobioną w Wiktorze-Emanuelu.

Paryż, 12 Grudnia. Dzisiejszy Monitor donosi, że Cesarz udzielił posłuchanie posłowi rosyjskiemu, baronowi Budbergowi. Barou Budberg oświadczył, że ma polecenie, wyznaczyć najszerszych uczuć przyjacieli swego monarchy dla Cesarza Francuzów, że monarcha ten nie zaniecha dolozyć wszelkich starań w popieraniu rozwoju wzajemnych sympatji między dwoma wielkimi narodami, których porozumienie opiera się na trwałym ocenieniu ich interesów. Cesarz Napoleon odpowiedział, że wysoko ceni przyjazne stosunki, jakie między nim i Cesarzem rosyjskim od sześciu lat istnieją. Stosunki te przedstawiają tem więcej widoków utrzymania się na przyszłość, o ile pochodzą z obustronnych sympatji i z rzeczywistych interesów obu państw. Cesarz potrafił uznać prawo charakteru Cesarza rosyjskiego i powołał ku niemu szczerą przyjaźń. Posel rosyjski dozna we Francji serdecznego przyjęcia. Monitor zaprzecza wiadomości, jakoby na żądanie kilku poselstw, wyładowało w Atenach wojsko marynarki, celem zabezpieczenia posłów.

Madryt, 10 Grudnia. Na dzisiejszym posiedzeniu kortezów, jen. Prim odczytał listy ponne admirała Jurien de la Graviere i podał dokładne szczegóły co do kandydatury arcyksięcia Maksymiljana. Jen. Almonte oświadczył, że ma upoważnienie od Cesarza i od arcyksięcia Maksymiljana popierać teje kandydatury, i że może zapewnić, iż oręż francuski udzieli opieki tronowi Maksymiljanowi. Listy pp. Odonella i Collantesa zawierały seisle wykonanie traktatu londyńskiego. Ambasador angielski oświadczył się w tym samym duchu. Jen. Prim sądził zatem najstosowniejszem wsiąść na statki; mniema on, że wyprawa francuska nie osiągnie pożądanego celu.

Madryt, 10 Grudnia. Dokumenta dotyczące sprawy meksykańskiej, zostały złożone w senacie. Między niemi znajduje się depecha p. Collantesa, żądająca wykonania traktatu londyńskiego, z ofiarowaniem przesłania wojska hiszpańskiego do Meksyku. — Na zapytanie czy Francja i Anglja zatwierdzają nowy ten plan, gabinet tujleryjski odpowiedział, że zgadza się nań w zasadzie, lecz odracza jego wykonanie aż do zajęcia stolicy Meksyku przez francuzów.

Kopenhaga 11 Grudnia. Dziennik *Faerdeland* podaje wiadomość, że minister Manderström, z powodu depechy hr. Russela z dnia 24-go Września, oświadczył w nocy przesłanej ambasadorowi szwedzkiemu w Londynie, iż wdzięczny jest hr. Russellowi, że wymienionej depechy nie zakomunikował Szwecji, gdyż depecha ta tylko przeznaczona być mogła dla nieprzyjacieli Danji, albo dla nieznających jej stosunków; Szwecja i Norwegja zaś nie należą do żadnej z tych kategorii.

Peszt, 12 Grudnia. Wybór hr. Dessewffy na prezesa i p. v. Lonyan na vice-prezesa stowarzyszenia kredytowego ziemskiego, został przez Cesarza zatwierdzony.

Berlin, 12 Grudnia. Co do postanowienia dotyczącego poselstwa w Turynie, nastąpiła zmiana; obecnie wymieniają generała v. Wilisena, jako przyszłego pruskiego posła w Turynie.

Berlin, 12 Grudnia. *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* donosi, że gabinet londyński postanowił zezwolić na zjednoczenie wysp jonskich z Grecją, pod warunkiem utrzymania monarchji i uszanowania traktatów. Generał dowodzący 7-m korpusem armji, przybył tu wczoraj.

Frankfurt nad Menem, 12 Grudnia. Na wczorajszym posiedzeniu sejmu związkowego, rozprawę nad zgromadzeniem delegowanych nie miały miejsca; znane wnioski dotyczące banków gry, nieotrzymały większości głosów.

Tryest, 12 Grudnia. Wiadomości z Konstantynopola pod datą dnia 6 b. m. donoszą, że została zaciągnięta nowa pożyczka 6 milionów funt. szter. Demonstracje na korzyść księcia Alfreda, zostały przez rząd zakazane.

Laryż, 13 Grudnia. Według wiadomości z Madrytu, generał Prim zbijał w senacie zarzuty p. Billaut. Zrzucił on z siebie odpowiedzialność na pełnomocników francuskich, którzy wystąpili z niesłusznymi wymaganiami. Ubolewa on nad tem, że nie miał posłuchania u Cesarza Napoleona, gdyż w takim razie byłby go przekonał, iż Meksyk nie chce rządu monarchicznego, że go wprowadzono w błąd i że powinien działać w Meksyku w duchu polityki liberalnej, tak jak we Włoszech. W końcu generał Prim zaklinał rząd, aby nie wysłał na przemoc wojska do Meksyku.

Paryż, 13 Grudnia. *Pays* zaprzecza wiadomościom, dotyczącym Meksyku, podanym przez inne dzienniki; pogłoska, jakoby generał Forey żądał posiłków, jest zmyśloną. Zresztą żadne niepomysłne raporta nie nadeszły.

Wiedeń, 12 Grudnia. Dziś miało miejsce posiedzenie komisji mieszanej, złożonej z członków izby panów i izby deputowanych, w celu porozumienia się co do punktów spornych istniejących między izbami względem kwestji banku. Uroczyste zakończenie posiedzeń obu izb jest podobno oznaczone na przyszły Czwartek.

Wiedeń, 13 Grudnia. Izba panów przyjęła dziś prawo skarbowe i projekt budżetu na rok 1863 zgodnie z uchwałą izby deputowanych.

Kopenhaga, 15 Grudnia. Dziennik *Faerdeland* mniema, że stany holenderskie zostaną zwolnione na 20 stycznia. Przerwanie komunikacji w skutku zasp. śnieżnych trwa ciągle.

Berlin, 13 Grudnia. Książę pogłoska, że do tymczasowy ambasador Pruski w Turynie, hr. Brassier de St-Simon, zajmie miejsce ambasadora w Konstantynopolu. *Kreuz-Zeitung* donosi, że i w tym roku fundusz nadzwyczajny na wsparcie nauczycieli, został rozdany.

Berlin, 13 Grudnia. *Kreuz-Zeitung* zaprzecza stanowczo rozsiewanym pogłoskom, jakoby minister ministrami hr. Itzenplitzem, v. Selchowem i hr. Eulenburgeriem miała nastąpić zamiana wydziałów. Książę wieści, że rząd zamierza poczynić kroki, celem odjęcia kilku dziennikom debitu początkowego. *Kreuz-Zeitung* rozuje, że zamierzony środek dotyczy tylko dzienników zagranicznych, względem których takowe rozporządzenie byłoby rządu prawnie dozwolone; można przypuścić, że idzie tu o kilka wielkich południowo-niemieckich zagranicznych dzienników.

Kassel, 13 Grudnia. Na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia stanów wniosek komitetu ekonomicznego, przystąpienia do traktatu handlowego prusko-francuskiego, i ewentualnego przedstawienia tegoż zatwierdzenia stanom, został jednogłośnie przyjęty.

Darmstadt, 13 Grudnia. Izba druga zatwierdziła dziś, przy jednomyślnym odrzuceniu projektu rządowego, przedłożenia poboru podatków na 6 miesięcy, i odwołała jednogłośnie pełnomocnictwo udzielone rządowi do zawierania traktatów celnych handlowych.

teje kandydatury, i że może zapewnić, iż oręż francuski udzieli opieki tronowi Maksymiljanowi. Listy pp. Odonella i Collantesa zawierały seisle wykonanie traktatu londyńskiego. Ambasador angielski oświadczył się w tym samym duchu. Jen. Prim sądził zatem najstosowniejszem wsiąść na statki; mniema on, że wyprawa francuska nie osiągnie pożądanego celu.

Madryt, 10 Grudnia. Dokumenta dotyczące sprawy meksykańskiej, zostały złożone w senacie. Między niemi znajduje się depecha p. Collantesa, żądająca wykonania traktatu londyńskiego, z ofiarowaniem przesłania wojska hiszpańskiego do Meksyku. — Na zapytanie czy Francja i Anglja zatwierdzają nowy ten plan, gabinet tujleryjski odpowiedział, że zgadza się nań w zasadzie, lecz odracza jego wykonanie aż do zajęcia stolicy Meksyku przez francuzów.

Kopenhaga 11 Grudnia. Dziennik *Faerdeland* podaje wiadomość, że minister Manderström, z powodu depechy hr. Russela z dnia 24-go Września, oświadczył w nocy przesłanej ambasadorowi szwedzkiemu w Londynie, iż wdzięczny jest hr. Russellowi, że wymienionej depechy nie zakomunikował Szwecji, gdyż depecha ta tylko przeznaczona być mogła dla nieprzyjacieli Danji, albo dla nieznających jej stosunków; Szwecja i Norwegja zaś nie należą do żadnej z tych kategorii.

Peszt, 12 Grudnia. Wybór hr. Dessewffy na prezesa i p. v. Lonyan na vice-prezesa stowarzyszenia kredytowego ziemskiego, został przez Cesarza zatwierdzony.

Berlin, 12 Grudnia. Co do postanowienia dotyczącego poselstwa w Turynie, nastąpiła zmiana; obecnie wymieniają generała v. Wilisena, jako przyszłego pruskiego posła w Turynie.

Berlin, 12 Grudnia. *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* donosi, że gabinet londyński postanowił zezwolić na zjednoczenie wysp jonskich z Grecją, pod warunkiem utrzymania monarchji i uszanowania traktatów. Generał dowodzący 7-m korpusem armji, przybył tu wczoraj.

Frankfurt nad Menem, 12 Grudnia. Na wczorajszym posiedzeniu sejmu związkowego, rozprawę nad zgromadzeniem delegowanych nie miały miejsca; znane wnioski dotyczące banków gry, nieotrzymały większości głosów.

Tryest, 12 Grudnia. Wiadomości z Konstantynopola pod datą dnia 6 b. m. donoszą, że została zaciągnięta nowa pożyczka 6 milionów funt. szter. Demonstracje na korzyść księcia Alfreda, zostały przez rząd zakazane.

Laryż, 13 Grudnia. Według wiadomości z Madrytu, generał Prim zbijał w senacie zarzuty p. Billaut. Zrzucił on z siebie odpowiedzialność na pełnomocników francuskich, którzy wystąpili z niesłusznymi wymaganiami. Ubolewa on nad tem, że nie miał posłuchania u Cesarza Napoleona, gdyż w takim razie byłby go przekonał, iż Meksyk nie chce rządu monarchicznego, że go wprowadzono w błąd i że powinien działać w Meksyku w duchu polityki liberalnej, tak jak we Włoszech. W końcu generał Prim zaklinał rząd, aby nie wysłał na przemoc wojska do Meksyku.

Paryż, 13 Grudnia. *Pays* zaprzecza wiadomościom, dotyczącym Meksyku, podanym przez inne dzienniki; pogłoska, jakoby generał Forey żądał posiłków, jest zmyśloną. Zresztą żadne niepomysłne raporta nie nadeszły.

Wiedeń, 12 Grudnia. Dziś miało miejsce posiedzenie komisji mieszanej, złożonej z członków izby panów i izby deputowanych, w celu porozumienia się co do punktów spornych istniejących między izbami względem kwestji banku. Uroczyste zakończenie posiedzeń obu izb jest podobno oznaczone na przyszły Czwartek.

Wiedeń, 13 Grudnia. Izba panów przyjęła dziś prawo skarbowe i projekt budżetu na rok 1863 zgodnie z uchwałą izby deputowanych.

Kopenhaga, 15 Grudnia. Dziennik *Faerdeland* mniema, że stany holenderskie zostaną zwolnione na 20 stycznia. Przerwanie komunikacji w skutku zasp. śnieżnych trwa ciągle.

Berlin, 13 Grudnia. Książę pogłoska, że do tymczasowy ambasador Pruski w Turynie, hr. Brassier de St-Simon, zajmie miejsce ambasadora w Konstantynopolu. *Kreuz-Zeitung* donosi, że i w tym roku fundusz nadzwyczajny na wsparcie nauczycieli, został rozdany.

Berlin, 13 Grudnia. *Kreuz-Zeitung* zaprzecza stanowczo rozsiewanym pogłoskom, jakoby minister ministrami hr. Itzenplitzem, v. Selchowem i hr. Eulenburgeriem miała nastąpić zamiana wydziałów. Książę wieści, że rząd zamierza poczynić kroki, celem odjęcia kilku dziennikom debitu początkowego. *Kreuz-Zeitung* rozuje, że zamierzony środek dotyczy tylko dzienników zagranicznych, względem których takowe rozporządzenie byłoby rządu prawnie dozwolone; można przypuścić, że idzie tu o kilka wielkich południowo-niemieckich zagranicznych dzienników.

Kassel, 13 Grudnia. Na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia stanów wniosek komitetu ekonomicznego, przystąpienia do traktatu handlowego prusko-francuskiego, i ewentualnego przedstawienia tegoż zatwierdzenia stanom, został jednogłośnie przyjęty.

Darmstadt, 13 Grudnia. Izba druga zatwierdziła dziś, przy jednomyślnym odrzuceniu projektu rządowego, przedłożenia poboru podatków na 6 miesięcy, i odwołała jednogłośnie pełnomocnictwo udzielone rządowi do zawierania traktatów celnych handlowych.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Onegdajszy dzień był niepogodny — od g. 5-ej rano do południa śnieg znaczny padał. Średnia temperatura dnia jest: 8½ stop. R. zimna, o 7½ niższa jak w stanie normalnym, największe zimno rano wynosiło 10½, najmniejsze wieczorem 6½ stop. R. Barometr zwolna wzniósł się, średnia jego wysokość jest: 755,06 milimetrów. Wiatr panował południowo-wschodni, przed południem mierzny, po południu słaby.

— Przez cały dzień wczorajszy niebo było

pochmurne, tylko o g. 2-ej po południu na krótki przeciąg czasu w zenicie wypogodziło się. Powietrze wilgotne, mroz znaczny zelał, średnia temperatura dnia jest 4¼ stop. R. o 2 stopnie niższa od normalnej; największe zimno rano 5½ stop. R., najmniejsze po południu 2 stop. R. Barometr zwolna opadł, średnia jego wysokość jest: 754,88 milimetrów. Wiatr panował słaby południowo-wschodni. Elektryczność 15 stopni. Ostatnia kwadra o g. 11 m. 55 rano. Księżyce na Równiku o g. 3 rano.

— Dnia 9 Października r. b. Aleksander Kossakowski 37 lat liczący, krawiec z miasta Pinczowa, powiatu Stopnickiego, napotkawszy na bocznej ulicy tegoż miasta żonę swoje Teklę, z którą był w separacji, tak skądśliwie ją poklepał, że kobieta ta na miejscu życia zakończyła; sam on ratował się ucieczką, lecz został wynaleziony i przyaresztowany.

— W tymże dniu w mieście Chelmie, powiecie krasińskim, jak wnoszą, z nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, wybuchł pożar, skutkiem którego spaliły się dwa domy mieszkalne, ubezpieczone na rs. 430, oraz ruchomości, wartujące około 140 rs.

— *Wiadomości statystyczne z gubernji Wjańskiej.* Przestrzeń gubernji Wjańskiej dotychczas nie jest z dokładnością oznaczona. Podług doniesień mierniczych gubernjalnego ciała gubernja zawiera 12,226,988 dziesiątyn, gdy tymczasem podług sprawozdań od innych władz nadesłanych przestrzeń jej ma wynosić 15,216,140 des., czyli o 2,989,152 więcej. Jak są niedokładne wiadomości statystyczne zbierane drogą urzędową, to wykazują najlepiej cyfry ilości gruntów w gubernji Wjańskiej. Podane przez sprawników ziemskich w roku 1836, naczelników okręgowych w 1850 i wreszcie izbę dóbr państwa w 1856. I tak w powiecie Kotłenieckim wyliczone w r. 1836: gruntów ornych 195,494 des., lasów 50,167 des.; w r. 1850: gruntów ornych 300,953 des., lasów 107,250; w roku zaś 1856: gruntów ornych 357,134, lasów 684,450 des. Podobna różnica cyfr, w tychże samych latach okazuje się w powiecie Malmyżskim. — Uczeń określa także rozmiare wielkość gubernji Wjańskiej: Keppen podaje ją na 2,605, Arsenjew na 2,500, a Szubert na 2,200 mil kw.; podług zaś urzędowych doniesień rysowni gubernjalnej zawiera ona mil kw. 2,395½. — Zdaje się, że gubernja Wjańska należy do powiatu drugiego periody, fleowych; gliny i piaski idą tam warstwami prawie horyzontalnymi. Podług mniemania Eichwalda w gubernji tej rozciąga się łupkowa formacja pierwotna (paleozojskiego) periody, a niektóre formacje późniejsze, jak naprzykład napływowa, trzeciego periody, nie są jej obce. Grunt ziemi w powiatach północnych gliniasty, piaseczysty i torfiasty, w południowych czarnoziem. Il z piaskiem, gliną i wapniem stanowią grunt powiatów środkowych. Zresztą pod względem geognostycznym gubernja pomieniona mało jeszcze jest zbadana. — Wody gubernji Wjańskiej należą do systemu Wólgi; jedna tylko rzeka Sysła, płynąca do gubernji Wologodzkiej, zalicza się do systemu Dżwiny północnej. — Klimat jest w ogóle surowy, mianowicie też w powiatach północnych obfitujących w bagna, i ulega częstym zmianom mającym szkodliwy wpływ na wegetację roślin i rozwój istot żyjących. W powiatach południowych klimat jest w porównaniu umiarkowany i dość przyjemny. Co się tyczy plodów kopalnych, to wapno i alabaster dobowane są w kilku powiatach, a w innych znowu kamienie młynskie i szlifierskie. Głównym jednak przedmiotem kopalnego jest wydobywanie rudy miedzi i żelaza. Wypatpienie rudy miedzianej ma miejsce w powiecie Jelabużskim, wykopywanie zaś rudy żelaznej i jej przetapianie odbywa się w wielu okolicach północno-wschodniej części gubernji. W pobliżu naprzykład fabryk Cholutichskich znajdują się rudy żelazne, zawierające do 35% czystego żelaza. Oprócz tego znajdują się w gubernji Wjańskiej wody siarczane, a mianowicie w powiatach Jelabużskim i Uriumskim.

— Donoszą z Poznania, że na najbliższym posiedzeniu wydziału nauk przyrodzonych tamtejszego Towarzystwa Przyjaciół nauk, mianowicie 15-go b. m., w poniedziałek, prof. Szafariewicz, wyłoży i objaśni nowy sposób budowania, tak zwanym betonem, którym w zeszłej jesieni rozpoczęto budowę zakładu naukowego w Wierzenicy.

— W Pradze, na staroim mieście, w miejscowości tak zwanej spaleniści, p. Petera odkrył groby pogańskie, które były kamieniami obłożone. Znalezione w nich popielnice, a z tych niektóre ozdobione są malowaniami z arabeskami.

— Towarzystwo naukowe *Arkadya* w Pradze przetrzymało ze swych funduszy 200 zł. ren. (800 zlp.) na pomnik dla zmarłego niedawno znakomitego literata i archeologa Miłkowskiego, który był przez długi czas członkiem pomienionego towarzystwa, a ostatnio jego prezesem. Obok tego otwarte zostały wśród grona tego towarzystwa składki na tenże cel.

— Na odbytem 11-go z. m. w Iglawie walnem zgromadzeniu towarzystwa rolniczego okręgu Iglawskiego, w którym udział wzięło około 40-u członków, roztrząsano ułożony przez p. Piotra Chlumieckiego projekt do prawa dotyczącego podzielenia drobnych posiadłości gruntowych na Morawie. Większość przytomnych, mianowicie 29-ciu członków, oświadczyła się za bezwarunkową podzielenność, podczas gdy mniejszość była za oznaczeniem pewnych w tym względzie granic.

— Franciszek Richard, znany pod imieniem Richard-Lenoir, którego nazwisko Cesarz francuzów nadał, mającemu się otworzyć w Paryżu bulwarowi, sławny fabrykant, urodził się w 1765 w Epinay-sur-Odon (w dep. Calvados), z rodziny biednych rolników; mając 17 lat opuścił swą rodzinę i umieścił się jako stróż do noszenia ciężarów u jednego z kupców w Rouen. Mając dwadzieścia lat wieku, poszedł szukać losu do Paryża. Doszedłszy do pewnej zaradczalności, wszedł w spółkę z pewnym Lenoir, którego nazwisko stało się niedługo pierwszym przydomkiem. Założyli oni w Paryżu pierwsze warsztaty do przedzierania i tkania bawełnianych wyrobów. Tak się im dobrze powiodło, że wkrótce mieli liczne fabryki w wielu miejscach Francji. Lenoir

umarł w 1816; Richard prowadził dalej fabryki z taką zręcznością, że zrobił sobie majątek wynoszący 14 milionów fr. Napoleon I. dawał zachętę fabrykantowi, który oszablał przemysł francuski od płacenia haraczu Anglii. Lecz opłata od wprowadzanej bawełny ustanowiona w 1810 r., wypadki 1814 r. i zniesienie opłat od wyrobów angielskich, zupełnie zniszczyły Richarda-Lenoir, który umarł w 1840 r., w stanie graniczącym z nędzą.

— Zwiedzający wystawę londyńską zwracali uwagę w Galerii maszyn na model prasy pospiesznej, szczególnej budowy, prasy służącej do odbijania dziennika *Daily Telegraph*. Dziełko p. Hektora Malot, pod tytułem *Obecne życie w Anglii (La vie moderne en Angleterre)* podaje następujące szczegóły o rozchodzeniu się i odbijaniu tego dziennika: „Pomiędzy taniemi dziennikami pierwsze miejsce zajmuje *Daily Telegraph*, najbardziej upowszechniony; „the largest circulation of any paper in the world, jak powiadają jego ogłoszenia, nie zbyt kłamiące, bo zwykle odbija się go 100,000 egzemplarzy, a nieraz i 140,000. Założony w 1855 r. kiedy zniesiono opłatę stęplową od dzienników, uczynił w angielskim dziennikarstwie podobną rewolucję, jaką przed dwudziestu pięciu laty sprawiło we Francji ukazanie się dzienników *Presse* i *Siecle*. Za dwa *sous* (5 groszy) daje czytelnikom to co kosztowało dawniej 8 do 10 *sous*, to jest ósmą część tekstu i ogłoszeń. Powodzenie jego było niesłychane i utworzyło się nowe dziennikarstwo, dziennikarstwo ludowe. Ciekawą rzeczą jest składanie i odbijanie tego dziennika, zdające się cudowne dla znających się na sztuce drukarskiej. Około godziny 11-ej wieczorem idzie pod prasę cztery stronicowe, czyli jedna strona olbrzymiego arkusza, który złożony na czworo, stanowi dziennik. Pierwsze stronicowe zawierają ogłoszenia, artykuły wstępne i korespondencje. Składa się tylko na jedną rękę, ale ze złożonego materiału, w ciągu dwudziestu minut odlewają kliszę, która nie jest płaską, ale ma kształt walca. Dwie maszyny odbijają każdą odrazu po dziesięć egzemplarzy, a razem obydwie w ciągu godziny odbijają 25,000 egzemplarzy. Około godziny trzeciej rano, kiedy cztery ostatnie stronicowe są złożone, po raz drugi przepuszczają około walca 100,000 lub 120,000 egzemplarzy, które już na jednej stronie były odbite.

— W pierwszych dniach bieżącego miesiąca, opuścił prasę grudniowy zeszyt *Pamiętnika Religijno-Moralnego*, pisma, które po dwudziestym letnim istnieniu, ustępuje miejsca innemu tygodniowemu, z tymże kierunkiem, pismu, jak o tem przed kilku donosiliśmy dniami. Zeszyt ten pomiędzy innymi zawiera dokonanie sumienia opracowanego artykułu księdza Józefa Gackiego, który prawie od czasu założenia *Pamiętnika*, był jednym z najgorliwszych jego współpracowników: *Klasztor Święto-Krzyszki Księż Benedyktynów na Łysiej Górze*, o którym mieliśmy już sposobność nieraz wspominać; część zamieszczona obecnie w *Pamiętniku*, podaje dochody z dziesięcin, z kapitałów i ogół dochodów tego klasztoru; znajdujemy w nim sprawozdanie o ciekawym procesie pomiędzy klasztorem a jezuitami o dziesięcinę z wsi Klodnicy, Godowa i Komoszów, który trwał lat 35 i zakończył się w Rzymie. Ciekawym jest także artykuł o *misjach w środkowej Afryce*, tłumaczony przez księdza M. Smoleńskiego. Godnym uwagi jest podany w przekładzie list biskupa Orlańskiego księdza Dupanloup do generalnego wikariusza Orlańskiego księdza Gadula, z powodu wydanej przez tego ostatniego książki, pod tytułem: „Życie wielbego sługi Bożego Bartłomieja Holzhausera, założyciela i pierwszego przełożonego stowarzyszenia księży świeckich, żyjących wspólnie”, kongregacji, która zdaje się być przeznaczoną na głównego czynnika żywego odrodzenia Kościoła. W *Kronice Kościelnej* spotykamy wiadomość o wznowieniu obrony teologicznych w tutejszej Akademii duchownej Rzymsko-Katolickiej, oraz przemówienie w polskim tłumaczeniu księdza Zenona Cholewickiego, po raz pierwszy broniącego też, do arcybiskupa Warszawskiego, który zaszczylił swą obecnością tę uroczystość. W przytoczonym liście z Wilna o otwarcium tam kościoła księży Misyjaryzy na Górze Zbawiciela, znajdujemy szkic historii tego kościoła. W wiadomościach z Poznania, ciekawy jest opis obecnego stanu Towarzystwa naukowej pomocy. W końcu zeszytu umieszczona jest odczeka ks. Szelewskiego, w której dziękuję tak tym, którzy *Pamiętnik* zaszczylił powagą i protekcją, jak i tym, którzy prenumeratę przyczyniali się do utrzymania bytu czasopisma, jak i tym, którzy pracami swemi Redakcję wspierali, przyczem wspomina, iż czasopismo tygodniowe *Przegląd Katolicki*, wstępujące w miejsce *Pamiętnika*, więcej może oddać usług czytelnikom, przez rychlejsze sprawozdanie z wypadków na polu kościelnym; też same prawie powody zachodzącej zmiany, podaje tu następująca odczeka redaktora *Przeglądu Katolickiego* ks. M. Nowodworskiego, zawierająca program tego pisma, o którym już w *Dzienniku* wspominaliśmy.

— Od 8-go stycznia roku przyszłego, ma wychodzić nowe pismo tygodniowe, wydawane nakładem J. Ungra, pod tytułem *Wydrożenie*, wyłącznie poświęcone technologii, przemysłowi, rekolekcjom i wynalazkom. Pismo to ozdobione drzeworytami, będzie obejmować następujące działy: Wyprawy naukowe w celu odkryć i badań; Podróże i opisy krajów zagranicznych; Opisy znakomitych wód mineralnych; Zwyczaj i obyczaje różnych ludów; Życiorysy sławnych cudzoziemców, odznaczających się w przemyśle, sztukach i naukach technicznych; Wynalazki; Mody; Rozmaitości. Wnoszące ze starannością, jaką okazuje wydawany przez p. Ungra *Tygodnik Ilustrowany*, można się spodziewać, że i nowe przed niego wydawane pismo, popularyzujące nauki stosowane, przystępniejsze dla większej liczby czytelników, niż specjalny *Dziennik Politechniczny*, odda znaczne usługi publi-

czności, która umie ocenić podjęte dla niej trudy.

— W dniu 1 b. m. odbyło się posiedzenie ośmdziesiąte szóste wydziału nauk historycznych i moralnych Towarzystwa Przyjaciół nauk poznańskiego. Po złożeniu darów i załatwieniu niektórych mniej ważnych kwestji, ksiądz prof. Brzeziński, odczytał naukową rozprawę: *Żywot Jarosława ze Skotnik*, arcybiskupa gnieźnieńskiego, w latach od 1342 do 1376. Po wstępnych uwagach o znaczeniu metropolii gnieźnieńskiej, mianowicie przed Władysławem Łokietkiem, autor wskazał ważność żywota Jarosława ze Skotnik, który oddany był sprawie kościoła i kraju za panowania trzech królów, Władysława Łokietka, Kazimierza W. i Ludwika, przez pierwszego mianowany wykonawcą jego ostatniej woli; rozwinął trudności w oznaczeniu roku i miejsca urodzenia arcybiskupa; skreślił rodowód przodków jego Bogoryów od czasów Bolesława Śmiałego; przedstawił znaczenie duchowieństwa w życiu społecznym dawnej Polski; śledząc jak Jarosław odebrał pierwotne w kraju wykształcenie i jakie zwiedzał zakłady naukowe, w głównych zarysach wyjaśnił, metody kształcenia scholastyczne w Polsce rozpowszechnione, i doszedł w życiorysie aż do objęcia przez Jarosława godności arcybiskupiej gnieźnieńskiej, wspomniawszy, iż archidyaconat krakowski otrzymał od Władysława Łokietka, iż nauki prawa słuchał w Bononji, i że trzecie święcenie udzielono mu dopiero, gdy go Kazimierz Wielki zaszczylił najwyższą godnością kościelną w Polsce.

— Nakładem księgarń B. Stybla w Pradze, zaczął wychodzić romans przez p. Wacława Wleczka, pod tytułem: *Po połnoce*. Składa się on będzie z dwóch działów, każdy o czterech lub pięciu tomikach, które wychodzić będą w przerwach dwutygodniowych. Tomik pierwszy, który opuścił już prasę drukarską, osnuty jest na dziejach czeskiej z końca pierwszej połowy zeszłego wieku.

— Czasopismo *Correspondance litteraire* podaje wiadomość o szczęśliwych zmianach, zaprowadzonych w oddziale rękopisów biblioteki cesarskiej w Paryżu. Czytelnicy, którzy w czasie przebudowania budynku, mieszczeni byli w długiej niedogodnej galerji, teraz mają przeznaczoną dla siebie salę, nie pozostawiającą pod względem urządzenia nic do życzenia. Całe umebowanie jest zupełnie nowe. Dwa wielkie stoły dębowe, obite safianiem, zajmują szerokość sali; dla każdego czytelnika przeznaczona jest przestrzeń 1 metra (około 3½ stop.), a pod stołem znajduje się w tej przestrzeni chłopiec do powieszania kapelusza i półka do umieszczenia palto. Zamiast dawniejszych krzesłek wyplatanych, znajdują się fotele dębowe na kółkach. Czytelnicy nie potrzebują teraz jak dawniej polować na kalamarze, których zawsze był brak, bo teraz przed każdym stoi oddzielny kalamarz porcelanowy, niemogący się wyrwać. Lecz co ważniejsze, w szafach nieokratowanych pozostawiono do rozporządzenia pracujących, dzieła drukowane i rękopisy, które najczęściej są potrzebne do poszukiwań, jako to dykcjonarz Ducange'a, Morero, d'Espilly, de Sainte-Palaye, Biblioteka Ojca Lelanga, *Gallia christiana*, różne dzieła genealogiczne i naukowe, i czego dawniej nigdy nie bywało, część katalogów rękopisów. Ta ostatnia now

tem pewnie, że pełnomocnictwo takie w myśl art. 556 K. P. S. potrzebne jest Komornikowi tylko w stosunku z wywłaszczającym. Uważałbym więc za właściwe zamieścić do art. 11 dodatek:

dopelnienie tego wszystkiego Komornik w protokole poświadczy. Pełnomocnictwo wierzyciela na dokonanie zajęcia do protokółu dołączone być nie potrzebuje.

W art. 13 pod Nr. 2 projektu postanowiono, że Komornik opisze w protokole granice nieruchomości większej. Gdzie granica ustalona w hipotece lub istnieją kopec graniczny, czynność ta będzie łatwa. Gdzie tego wszystkiego nie ma, tam dłużnik dla otrzymania wyższej ceny mógłby wskazać granice w gruntach sąsiada. Skoro opis nieruchomości w zajęcia ma być podstawą nabycia, potrzeba temu zaradzić przez przyzwanie właścicieli lub posiadaczy gruntów kopcami nieograniczonych, jako co do kontrowersji w art. 17 wyrzeczono.

Zatem w art. 13 ustęp 2 po wyrazach „oznaczenie granic” należałoby zamieścić dodatek:

w hipotece ustalonych lub okopcowanych, tak jak są, a innych podług wskazania osób zajęcia w myśl art. 11 asystujących, za przyzwaniem ich do nieruchomości właścicieli lub posiadaczy sąsiednich gruntów.

Ściąganie widymaty przelożonych Gminy na protokole zajęcia nie prowadzi do żadnego rezultatu, mnoży tylko bezpotrzebnie i tak z natury rzeczy nieciągłe formy, a jest najzupełniej zbędne, skoro przelożony Gminy w wykonaniu art. 11 i tak o dopełnieniu zajęcia zaświadczony został.

Z tą ustęp 2 art. 18 projektu mógłby być pominięty.

Jeśli spostrzecz, jakie zamieścił do art. 1 i 18 wypływa, że redakcja art. 19 powinna być odmiennie. Czas 15-to dniowy od wzięcia protokółu dłużnikowi w art. 19 oznaczony jest za długi, jeżeli dłużnik mieszka w tem miejscu, gdzie zajęcia dopełnione, może być za krótki, jeżeli dłużnik mieszka oddale albo w innej Gubernji. Projektuję więc takie brzmienie:

Art. 19. Kopia protokółu zajęcia poświadczona przez Komornika oddana będzie przez tegoż dłużnikowi do rąk własnych lub którego z domowników, w ciągu dni trzech od zamknięcia protokółu, jeżeli dłużnik przy zajęcia był obecny i zamieszkuje w miejscu, gdzie zajęcia jest sporządzane, o czym Komornik wzmiankę na oryginale zajęcia zapisze. W innych wypadkach kopia protokółu wzięta będzie dłużnikowi osobiście lub w rzeczywiście zamieszkanym, a w zamieszkanym prawnem, tylko w razie takim, jeżeli nakaz podług art. 1 doręczony w nim być może, przez Wzornego w ciągu dni 3 z dodaniem czasu na odległość od zajmowanej nieruchomości do miejsca, gdzie zasiada Trybunał, przed którym sprzedaż ma być popierana i z tą do miejsca, gdzie wzięcie nie uskuteczniłoby być powinno.

Projekt nie przepisuje czasu, w jakim zajęcia winno być wniesione do Księgi Wieczystej. Czas ten powinien być określony, jeżeli nie przez wzgląd na wierzyciela, który podług art. 25 znacznie pobiera procenta, to przez wzgląd na dłużnika, który po sprzedaży dóbr przyjdzie do własności reszty szacunku po pokryciu długów dla niego pozostającej. Inaczej wierzyciel nie potrzebujący kapitału, zapewniwszy sobie przez zajęcia pobieranie procentu, mógłby korzystać z art. 22 i zajęcia przez lat blisko 3 do Księgi Wieczystej nie złożyć, a tem samem sprzedaż nie popierać. Należy więc dozwolnić dłużnikowi postawić wywłaszczającego w stanie zwłoki pod względem objawienia zajęcia w hipotece.

Oprócz tego projekt wyrzekając w art. 22 upadek zajęcia, jeżeli w ciągu lat 3-eh od doręczenia protokółu dłużnikowi kopia do księgi wieczystej złożona nie będzie, nie nie powiedział o skutkach upadku zajęcia.

A jednak skutki być muszą: pod względem kosztów, pod względem zniesienia dozoru nad dobrami, pieniędzy z dochodów zebranych i możliwości wydzierżawiania dóbr.

Wierzyciel, który dopuści upadek zajęcia, musi stracić koszt na rozpoczęcie przymusowej sprzedaży wyłożono.

Z dniem upadku zajęcia na zaświadczenie Pisarza Hypotecznego, że kopia protokółu do Księgi Wieczystej złożona nie została, dozór nad dobrami bez wyroku samem prawem ustaje. Dłużnik od tej chwili wrócić powinien do prawa pobierania dochodów i wydzierżawiania swej własności, bo i nakaz tem samem moe traci (o ile inny nakaz niewydany). Dochody uzbierane o ile rozdyponowane nie będą, dłużnik powinien mieć prawo podnieść z depozytu za udowodnieniem upadku zajęcia, a rachunki i dowody takowych z Kancelarii Pisarza Trybunału (25).

Wreszcie dozorca będzie musiał mu złożyć rachunki i dowody z takowych za czas, z którego ich Pisarzowi Trybunału nie złożył.

Uważam więc, że do art. 22 dodaćby należało:

również zajęcia samem prawem upadła, jeżeli popierający sprzedaż, nie złoży do hipoteki kopii protokółu zajęcia w ciągu dni 30-tu od doręczenia sobie o to na żądanie dłużnika wezwania w zamieszkanym Obrońcy w zajęcia ustanowionego lub osobiście, gdy Obrońca ustanowiony urzędować przestaje.

Skutki upadku zajęcia są:

1. Upadek nakazu, a z nim powrót dłużnika do prawa wydzierżawiania zajętej nieruchomości.
2. Niemożność upominania się wierzyciela o kosztu nakazu i zajęcia.
3. Ustanie samem prawem dozoru, i zapowiedzenia oraz powrót dłużnika do pobierania dochodów z nieruchomości zajętych (12 ustęp ostatni).
4. Podniesienie przez dłużnika depozytowanych dochodów, o ile nie są rozdyponowane lub zapowiedziane.
5. Odbiór przez dłużnika rachunków i usprawiedliwiających je dowodów, jakie dozorca w Kancelarii Pisarza Trybunału złożył.

6. Obowiązek dozorey złożenia dalszych rachunków i usprawiedliwiających je dowodów dłużnikowi.

Rozdział drugi.

O dozore nad nieruchomością zajęta na sprzedaż przymusową.

Projekt w art. 23 dozór nad zajęta nieruchomością powierza dłużnikowi. W powołanym projekcie objaśniających powiedziano: że dzisiejsze przepisy są za mało względne dla dłużnika, który niewątpliwie należności pomimo upływu dni 30 od wzięcia nakazu nie płaci, że dalej ułatwiają dłużnikowi złej wiary wyciągnięcie z nieruchomości, której utrzymać już nie może, wszelkich możliwych dochodów z narażeniem substancji, zmarnowanie inwentarza gruntowego i zniszczenie budowli. I rzeczywiście dzisiejsze przepisy w tem grzeszą, że pozostawiają dłużnika w nieruchomości zajętej w charakterze administratora. Dłużnik rzetelny rzadko jest wywłaszczony; albo wierzyciel widząc możliwość zapłaty swego długu, choćby w czasie późniejszym, układa się i czeka, albowi dłużnik, jeżeli wierzyciel czekać nie chce, że stracił zebrać swoje fundusze, uzupełnia je kredytem i płaci, albo wreszcie nieruchomości obdłużoną z wolnej ręki sprzedaje i ceną jej płaci należności. Podług uwagi do art. 10-go, ma on na to 60 dni czasu od wzięcia nakazu. Tylko ci, co w jednym roku trwonią dochód z lat kilku, co na bajeczne z dóbr ziemskich zbiory, lub na bogate ożenienie się liczą, jedynym słowem ludzie nieogledni, co się nigdy nie pytają z jakiegoż pożytku pieniądza oddadzą i ludzi złej wiary, chcących z wierzycieli korzystać i procesem zniewolić ich do poprzestania na połowie należności, tylko tacy majątki swoje wywłaszczają pozwalają.

Otóż tacy ludzie nieogledni, lub złej wiary (bo inni po nakazie rzecz załatwią, nie dopuszczając zajęcia) nie mogą być w nieruchomości na sprzedaż wystawione w charakterze dozorew pozostawieni. Właścicielowi dozorey będzie się zawsze złało, że jest właścicielem nieograniczonym, będzie chciał meliorować, przekształcać lub zaniedbywać, nie pomimo oświeśnienia zarządu dozorey, polegających jedynie na utrzymaniu rzeczy; dochody zawsze za swoją własność poczyta, a wierzyciele na tem tracą. Sięgamy więc, czy był też choć jeden taki wypadek, żeby dłużnik wywłaszczony jako dozorca nieruchomości, choć jeden grosz dla wierzycieli deponował?

Pozostawienie więc dłużnika przy zarządzie, byłoby wprowadzeniem do nowego prawa tego właśnie, co powody projekt wyjaśniające, ganią w teraźniejszem.

Dłużnik zatem nie może pozostać jako dozorca w nieruchomości wywłaszczony, chyba, że popierający sprzedaż, nie przedstawi Komornikowi dozorey odpowiedzialnego, że dozorca przedstawił obowiązek nie przyjmie, że na pozostawienie dłużnika ekstrahent się zgodzi.

Dalej w projekcie art. 23-go dozwala wierzycielowi jednemu lub więcej żądać od Prezesa Trybunału w drodze szybkiego zażyczenia powierzenia dozoru komu innemu w miejsce dłużnika, wyjaśnienie zaś powodów za przychylenie takiego żądania przedstawia brak zaufania wierzycieli w dłużnika.

Powyżej wykazałem, że z natury rzeczy jest niegodne, aby dłużnik mógł być dobrym zarządcą nieruchomości zajętej na rzecz wierzycieli, ci więc rozumiejąc swój interes, nigdy w nim zaufania mieć nie mogą. Gdyby brak zaufania w dozorey miał być przyczyną do jego usunięcia i był przedstawiony przez jednego wierzyciela, a dozorca przedstawiał dowód pismienly, że inni mają w nim zaufanie, np. żona, brat, - na czyją stronę Prezes miałby spór rozstrzygnąć, - na stronę ilości osób, czy kapitałów, - czy ma większy wzgląd dla dłużnika, czy dla interesu wierzycieli zachować? Byłoby to jednym słowem otworzenie pola do procesów i arbitralności, na czemby wierzyciele tracieli.

Na ostatku może być wypadek, że nikt dozoru przyjąć nie chce. Prawo i temu zarządzić powinno, że lubo odpowiedzialnego dozorey ekstrahent wywłaszczania ani dłużnik nie przedstawia, pomimo to dozór ustanowiony być musi.

Na podstawie tych uwag art. 23 takby ułożyć należało:

Nad nieruchomością zajęta Komornik ustanowi dozór w osobie odpowiedzialnej, przedstawionej przez zajmującego, a gdyby ten nie przedstawił jej, to w osobie odpowiedzialnej przedstawionej przez dłużnika. Odpowiedzialność jest dostateczna, gdy przedstawiony jest właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości, albo jest wierzycielem hipotecznym majątku sprzedającego zagrożonego. Komornik ściągając do protokółu deklarację dozorey przez niego podpisaną, że obowiązek przyjmie.

Gdyby ani zajmujący, ani dłużnik dozorey odpowiedzialnego nie przedstawiali, albo gdyby przedstawiony dozoru nie przyjął, Komornik ustanowi dozór w osobie dłużnika w tym tylko razie, jeżeli popierający wywłaszczanie pismienly go do tego upoważni. W innych wypadkach Komornik wezwie przelożonego gminy o wskazanie odpowiedzialnego dozorey i tego ustanowi, a gdyby przelożony gminy go nie wskazał, sam obowiązki dozorey przyjąć winien. Dozorca może żądać w drodze szybkiego zażyczenia uwolnienia siebie w każdej chwili od obowiązków, o ile złoży rachunki i wskaże na swoje miejsce osobę odpowiedzialną i urzędować jej deklarację, że dozór przyjmuje, złoży przy rozprawie.

Jeżeli dozorca uchybi któremu bądź z obowiązków w art. 25 wskazanych, każdy wierzyciel i dłużnik mogą żądać w tej samej drodze jego zmiany.

W skutku projektowanej przeze mnie zmiany art. 23, wyraz „w razie ustanowienia innej dozorey” rozpoczynające art. 24, winny być opuszczone.

Dozór nad nieruchomością zajęta, rozpoczyna się z dniem zajęcia i od tej daty dłużnik przestaje być panem dochodów. Ale mimo to zajęcia może nie być wniesione do hipoteki przez lat parę, i wierzyciele mogą o niem

nie wiedzieć. Tak więc rozumiem: Jeżeli zajęcia jest objawione w hipotece, dochody po tej dacie narosłe winny być uporządkowane między wszystkich wierzycieli hipotecznych, na zaspokojenie procentów za rok, z którego pochodzi i za dwa lata ale najdawniejsze, bo wierzyciel ma największy interes w odbiorze najdawniej zaległych procentów, żeby się nie przedawniły, tem pewnie, że w klasyfikacji pomieszczone nie będą. Jeżeli zajęcia w hipotece objawione nie jest, dochody do tej daty należą wyłącznie do zajmującego nieruchomości na wywłaszczenie i tak samo jak wyżej zarachowane być winny, o ile zapowiedzenie nie zaszło. Jeżeli wierzyciele w ręku dozorey dochody zapowiadają, dochody te ulegać będą na tych zasadach uporządkowaniu pomiędzy zapowiadających. To moje rezonowanie opieram na tem: że sprzedaż przymusowa dopiero po rozpoczęciu przez Pisarza Trybunału protokółu sprzedaży, co w ściśle oznaczonym terminie od wniesienia zajęcia do hipoteki następuje i po zawiadomieniu wierzycieli o terminie od ogłoszenia warunków oznaczonym, co musi być dopełnieniem w czasie, w dniu rozpoczęcia protokółu sprzedaży określonym, staje się własnością wierzycieli; dopiero wtemczas nabierają więc oni prawa do korzystania z dochodów, jakie im zapewnią rozpoczęcie przez jednego z nich wywłaszczenie, a wcześniej do tego żadnych praw nie mają (29, 30, 36, 37); że zajęcia może nie być wniesione do hipoteki przez lat blisko trzy, (22) dochód z tego czasu może wystarczyć na zupełne zaspokojenie zajmującego, dla czegożby na to go nie użyć, jeżeli wierzyciele inni nie zgłaszają się i kiedy to mogłoby dłużnikowi od wywłaszczenia ochronić (22); że wreszcie w całym projekcie przeprowadzona jest zasada vigilantibus jura, (37, 76, 78, 79), a podług niej tylko zapowiadający o dozorey dochody, zebrane na skutek dopełnienia, a do hipoteki niewniesionego zajęcia, korzystać z nich powinny.

Na jakichkolwiek zresztą zasadach ma mieć miejsce uporządkowanie zebranych dochodów, nie powinno następować wcześniej, aż łącznie z uporządkowaniem wierzycieli na szacunku za nieruchomością podanym, inaczej wierzyciele dla wyzyskiwania kosztów, lub szynkany dłużnika częste plany uporządkowania dochodów przez dozorey oszczędzonych przedsięwzięli, cały dochód na kosztu klasyfikacji nie wystarczylby.

W miejsce zatem piątego, a zarazem ostatniego ustępu art. 25, projektuję taki:

Wszelkie fundusze zebrane z dochodów nieruchomości od chwili wpisania protokółu zajęcia do hipoteki podług art. 20, będą własnością zajmującego na wywłaszczenie, jeżeli zajęcia przed upływem roku od daty doręczenia go wpisanie nie zostanie, o ile zapowiedziane nie będą w ręku dozorey przez innych wierzycieli.

W razie zapowiedzenia, ulegną uporządkowaniu pomiędzy zapowiadającymi, a zajmującym. Fundusze zebrane z dochodów po wpisaniu zajęcia do hipoteki, a bezwzględnie fundusze wszystkie, jeżeli zajęcia w ciągu roku od wzięcia go dłużnikowi do hipoteki będzie wpisane, ulegną uporządkowaniu między wszystkich wierzycieli hipotecznych. Jedne i drugie uporządkowanie będzie mogło tylko nastąpić łącznie z uporządkowaniem szacunku za nieruchomości. W każdym razie dochody zaliczane będą na satysfakcję procentów z roku tego, z którego pochodzą i za dwa lata najdawniej zalegającego procentu, o ile nieprzedawniony, a następnie na zaspokojenie kapitału.

Dłużnik czy jest dozorca, czy nie zasługuje na uwzględnienie wraz ze swoją rodziną - do tego jest w projekcie (24), dla tego o ile z nieruchomości usuwać go nie potrzeba (24), powinien mieć prawo do pobierania w naturze na potrzeby spiznarni, produktów. Z tą art. 26 wyrazi „przy dozore pozostawionym” winny być zastąpione wyrażeniami:

o ile mieszka w nieruchomości zajętej. Władza dyskrecyjonalna pozostawiona Sądowi w ustanowieniu wynagrodzenia dla dozorey, (z wyjątkiem naturalnie dłużnika, który na mieszkaniu i produktach w naturze zawsze poprzestaje musi) stosownie do art. 27 projektu, winna być ograniczona przez oznaczenie maximum i minimum tego wynagrodzenia. (d. c. n.)

STATYSTYKA.

MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA.

(Ciąg dalszy, obecny Nr. 278).

Most staty.

Ponieważ ten most żyłowy niedostatecznym jest dla miasta, albowiem każdorocznie musi być z powodu wezbrania Wisły lub puszczania lodów rozbierany, a przez to komunikacja na czas jakiś zostaje przerwana i przewóz uskutecznia się tylko na statkach, przeto oddawna już myślano o zapobieżeniu tej niedogodności. W tym celu inżynierowie zajmowali się nakreśleniem stosownego planu takiego mostu, któryby dawał pewność ciągłego trwania i zdolny był wytrzymać wszelkie ciśnienie i wpływy wody, lodu, powietrza. Dno Wisły jest ruchome, dopiero w znacznych głębokościach na grunt pewny, mogący znieść ciśnienie nałożonych na nie ciężarów; z powodu tego uznano za niemożliwe wybudowanie przez Wisłę mostu murywanego, wymagającego częstych filarów, gdyż to byłoby zbyt kosztowne i do wykonania trudne. Projektowano więc mosty żelazne o czterech, pięciu lub sześciu otworach, różnej konstrukcji, jako to: lanchowey, drutowy, wsparty na łukach złożonych ze zworników żelaznych, lub wreszcie most zawieszony o takichże łuków.

Pierwszy tego rodzaju projekt i model mostu, wiszącego na łańcuchach, wyrobiony był przed rokiem 1830 przez ówczesowego konsyliarza rządowego inżyniera Metzel, a nawet odbyto wtedy próby z łańcuchem zawieszonym. W tymże czasie kompania francuska projektowała przez inżyniera Cochelet budowę mostu drutowego naprzeciw ulicy

Mostowej, która miała być rozszerzona w kierunku ulicy Długiej. Następnie s. p. Felix Pancer, inspektor Komunikacji lądowych i wodnych w Królestwie, przedstawił projekta różnej konstrukcji mostów na Wisłę pod Warszawą, oparte na nauce, doświadczeniu i wypracowane jak najstaranniej, lecz te nie zostały wtemczas zatwierdzenia z powodu kosztów, jakich budowa ich wymagała; przyjęto zaś tylko projekt budowy zjazdu, o którym później powiemy.

Z postępek czasu Kolej żelazna warszawsko-wiedeńska korzystnie oddziaływała na rozwój handlu miasta, a nowa linia kolei żelaznej do St. Petersburga spowodowała konieczność posiadania stałego mostu, któryby zadość czynił nie tylko miejscowej potrzebie ale i handlowi zagranicznemu. Wyrobiecie planu takiego mostu poruczone znakomitemu inżynierowi generałowi Kierbedź, który przez budowanie kilku wielkich, śmiałej konstrukcji mostów w cesarstwie Rosyjskiem zjednał sobie niepospolitą sławę w zawodzie inżynierskim. Generał Kierbedź z zbudowaniem w roku 1858 miejscowości odpowiedniej dla nowego mostu, uznał właściwym wybudować takowy w przedłużeniu zjazdu, wzniesionego przez inżyniera Panceria i w kierunku tym rozkazał dopełnić próby gruntu na głębokości 90 stóp pod najniższy stan wód, a to celem dokładnego zbadania warstw, składających dno Wisły.

Zebrane wiadomości co do możliwego pogłębienia dna koryta rzeki dały przekonanie, że takowe dochodzi nawet do 50 stóp, więc osądził za konieczne zaprojektować budowę filarów na cylindrach żelaznych, opuszczanych powietrzem zgęszczonym, do głębokości odpowiedniej potrzebie gruntu, a wierzchnią część przedsięwziął urządzić systematą amerykańską z żelaza kutego, walcowanego, stosując wymiary nie tylko do ciężarów zwykłej jazdy i natłoku ludzi, lecz i lokomotywy ciężkiej z całym pociągami towarowym.

Według tych danych sporządzony projekt mostu, poparty ścisłym rachunkiem wytrzymałości jego, zyskał Najwyższe zatwierdzenie i w roku 1859 wśród lat rozpoczęto roboty; koszt całej budowy obliczonym został nr rs. 2,577,667.

Sześć żelaznych przesł, konstrukcji kratowej, wspartych na pięciu filarach zbudowanych w korycie Wisły i na dwóch przyczółkach brzegowych, każde długie po 260 a wysokości 29 1/2 stóp angielskich, stanowiąc będą całkowity most, mający tym sposobem ogólnej długości stóp angielskich 1,560 czyli sześcianów 2,229, albo metrów 475,6.

Pomost między kratownicami, umieszczony u sponu przesła, szeroki 34 1/2 stóp służyć będzie dla przejazdu; na zewnątrz kratownicy z obu stron mostu dane zostaną na przedłużonych belkach, chodniki po 8 1/2 stóp szerokie, zaopatrzone żelaznymi poręczami.

Most w obu końcach wyniesiony będzie na 40 1/2 stóp angielskich nad najniższy stan wody, a środek jego na 43 1/2 stóp, więc pokład mostowy w całej długości tworzyć będzie łuk, mający trzystopową strzałkę wypukłości. Tym sposobem przestwór między poziomem najwyższych wód, wyniesionym na 21 1/2 stóp nad zero wodoskazu, ustawionego przy moście żyłowym, a spodem mostu, wynoszący stóp 14, dostatecznym będzie na swobodne przepływanie pod mostem statków parowych i innych nawet wśród największej powodzi, wydajwszy tylko, że berliński będą musiały przejmować maszt, do czego urządzone zostaną osobne winy, a w czasie znaczniejszych wezbrań statki parowe będą musiały pochylać kominy.

Połączenie mostu ze Zjazdem uskutecznił się przez odpowiednie dosypanie grobli i stosowne zabrukowanie przystępu do mostu; nadto urządzona zostanie droga zjazdowa z mostu na prawo ku Zankowi, prowadząca pod arkady Zjazdu.

Na Pradze od mostu w prostym kierunku usypaną będzie grobla z małym spadkiem do zatkania się z traktem Kowieńskim jak również z ulicami i placami, do których kolej dochodzi. Grobla ta szeroka w koronie stóp 70, odpowiednio zabrukowana, ze zjazdami po bokach, a w niej nad ulicą Panienską zbudowany zostanie most żelazny, belkowy o 33 stopach światła, a po dłu zachowania przez tę ulicę przejazdu. - Początkowo było zamiarem kolej żelazną od Warszawsko-Petersburskiej stacji przeprowadzić przez most nowy, dalej przez miasto lub na około miasta i doprowadzić ją do stacji Warszawsko-Wiedeńskiej, lecz z powodu znacznych kosztów, jakieby dla tej komunikacji ponieść należało, zamiar ten ołożono i dla tego obecnie pokład mostowy urządził się dla przejazdu zwyczajnego.

Nakoniec przed przyczółkami mostowemi po 50 sążni długości przy każdym brzegu, mają się wyprowadzić bulwarki kamienne, które zarazem służyć będą dla przystani, jak również na drogi dla przejazdu i holowania statków.

Tak więc ta nowa komunikacja licząc w prostym kierunku od zjazdu do traktu Kowieńskiego, wyniesie będzie sążni rosyjskich 313, razem zaś do stacji kolei Petersbursko-Warszawskiej mieć będzie długości sążni ros. 738.

Do wykonania budowy ustanowionym został osobny zarząd pod nazwą: „Zarząd budowy mostu stałego na Wisłę w Warszawie”; robotami kieruje Generał Major Kierbedź, a do czynności administracyjnych i rachunkowych ustanowiony został Komitet, złożony z dwunastu członków z potrzebną kancelarją.

Zjazd do Wisły.

Dla udogodnienia wjazdu do miasta od Wisły wybudowanym został podług planu i pod kierunkiem s. p. Feliksa Panceria, Inspektora Komunikacji zjazd, który rozpoczęty na wiosnę 1844 r. otwarty został na użytek publiczny dnia 24 października 1846 r. Ze względu na śmiałość projektu należało o to rzędu najznakomitszych budowli w kraju.

Rozpoczyna się od Krakowskiego Przedmieścia między zamkiem a ulicą Mariensztadt gdzie po zniesieniu zabudowań klasztoru po P. P. Bernardynach, oraz domu narożnego N-er 365 otworzony został plac dosyć obszerny; następnie przekraczając się cokolwiek w lo-

wo przechodzi między gmachem, zwanym Pałacem pod Blachą, a ulicą Grodzką, stąd idzie dalej ku Wisłę w kierunku prostopadłym do brzegu i to stanowi główną część jego; dalej dla połączenia onego z dotychczasowym mostem zanim komunikacja przez Wisłę w kierunku zjazdu będzie uskuteczniła, przedłożono go, tak, że on zaokrąglą się nad brzegiem w prawą stronę i zakreśliwszy prawie półkole zwraca się ku miastu wprost uliczki Białoskórniczej aż do połączenia się z ulicą Dobrą, a następnie Bednarską. Przy samym początku swym to jest na przedłużeniu chodnika przed kościołem Księży Bernardynów, wyniesiony jest na 94, a przy końcu to jest w miejscu połączenia się z ulicą Dobrą na 16 stóp 10 cali nad zero wodoskazu; cała długość jego do końca spadku na ulicy Dobrej wynosi sążni 380 1/2, a zatem spadek jest 2 1/2 cala na sążni długości. Szerokość przy placu przed Zamkiem wynosi przeszło 12 sążni, przy początku sklepienia 11 1/2, w końcu sklepienia i dalej od końca tychże aż do ulicy Dobrej 12 sążni. Z tej szerokości chodniki zajmują wraz z poręczami po każdej stronie stóp 9 czyli razem obadwa stóp 18 albo sążni 3, a resztę od 8 do 9 sążni droga.

Zjazd składa się z czterech głównych części:

pierwsza stanowiąca plac przed Zamkiem, ma długości sążni 41 1/2, szerokości średniej między Zamkiem a barjerą 40 1/2 sążni; plac ten po zniesieniu poprzednio istniejących budowli, mianowicie klasztoru po P. P. Bernardynach i domu dwupiętrowego niegdys Colna został splantowany i zabrukowany.

Drugą między placem a ulicą Grodzką czyli początkiem sklepienia części Zjazdu, ma długości, licząc od linii wystającego skrzydła zamkowego, sążni 26; część tę stanowi nasyp między murami bocznymi, który dla bezpieczeństwa opatrzone barjerą drewnianą, (d. c. n.)

TEATR W WARSZAWIE.

Teatr Rozmaitości. - Dziś w Poniedziałek, d. 15 Grudnia, komedia w 1m akcie, oryginalnie wierszem napisana przez Aleks. H. Fredro: **Nikt mnie nie zna**, odegrana przez pp. **Ostroumskiego, Swiergockiego, Chomanińskiego, Panczykowskiego, Figarską, Prochazkę, Damsgo.** - Komedia w 1m akcie, z francuskiego: **Żona która zwodzi męża**, odegrana przez pp. **Chomanińskiego, Królikowskiego, Lapińskiego, Swiergockiego, Chomińskiego.** - Krotowilla ze śpiewkami w 1m akcie, z muzyką p. A. Tarnowskiego: **Młynarz i Kominiarz**, odegrana przez pp. **Panczykowskiego, Swiergockiego, Damsgo, Dąbrowskiego, Chomińskiego, Bondasiewiczównę, Figarską.**

Cena miejsc.

raz. k. na ubo.	raz. k. na ubo.
Łoża i piętra s. 4 bl. 2 0 10	Krzesło w nast. rz. „ 60 2/2
Łoża 2 piętra s. 4 bl. 2 70 10	Parter „ „ 45 2/2
Krzesła w pier. rz. „ 90 2/2	Galerja „ „ 30 „
Krzesła w 4 dr. rz. „ 75 2/2	Paradyż „ „ 15 „

Zacznie się o godzinie 7.

Jutro we Wtorek, Wielki Teatr. - Templarusz i Żydówka.

Przyjechali do Warszawy.

Generał Lejtnant Chruszczow Naczelnik 5 Piechotnej dywizji z Lublina.

Wyjechali z Warszawy.

Generał Lejtnant Fomin do Petersburga.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z dnia 13 grudnia.

Wartości.	żądano	placono
raz. k. na ubo.	raz. k. na ubo.	raz. k. na ubo.
Pół-Imperjały Rosyjskie.	—	5 51
Dukaty Holenderskie nowe ważne.	—	3 25
Papiery.		
Oblig. Skar. na 100 rs. (oprócz kuponu)	92 19	—
Listy Zast. III-go Okresu aerya 1 1/2 (oprócz kuponu) za 15 rs.	14 96 1/2	—
ditto Serja II.	—	—
Akcie Główne Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych.	116 50	—
Oblig. współki Żegluga Parowej w Królestwie Pols. po rs. 750.	—	—
Akcie Współki Żegluga Parowej po rs. 100	92	—
Akcie Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej po rs. 100	—	—
ditto „ 500	97 50	—
Akcie Drogi Żel. Warsz.-Wied.	89	—
Wiedeń.		
Berlin. . . . . 100 Tal. 2 M.	100 20	100 5
„ 100 Tal. k. t.	—	—
Gdańsk. . . . . 100 Tal. 2 M.	100 12 1/2	99 90
„ 100 Tal. k. t.	—	—
Hamburg. . . . . 300 Bnk. 2 M.	153 15	—
„ 1 Fr. St. 3 M.	6 80	—
London. . . . . 100 Rs. 1 M.	—	99 50
Moskwa. . . . . 100 Rs. 1 M.	—	99 66
Petersburg. . . . . 100 Rs. k. t.	—	—
„ 100 Rs. k. t.	—	—
Paryż. . . . . 300 Fr. 2 M.	80 85	—
„ 300 Fr. 1 M.	—	—
Wiedeń. . . . . 150 Zlr. 2 M.	85 50	85 35

Wartość kuponu bieżącego od oblig. Skarb. kop. 81 1/2 „ „ od Listów Zastawn. III-go Okresu k. 28 1/2

KURSA TELEGRAFICZNE.

z Berlina z dnia 13 grudnia.

	żąda- ją	plac
6ta Pożyczka Rosyjska	—	90
6ta „ „	—	97 1/2
Obligacje Skarbowe 4 1/2%	—	84 1/2
Listy zastawne 4 1/2%	—	89 1/2
Bilety Banku Polskiego.	—	89 1/2
Weksele na Warszawę	—	89 1/2
„ Petersburg 3 tygodniowy	—	99
„ „ „ Londyn 3 miesięczny.	—	62 1/2
„ „ „ Paryż 2 „	79 1/2	151 1/2
„ „ „ Hamburg 2 „	—	83
„ „ „ Wiedeń 2 „	—	46
Żyto na targu	—	45
„ „ dostawę późniejszą	—	45
z Paryża.		
Renta 3%	—	70
Akcje kredytu ruchomego	—	11

